

Концепції для міст майбутнього

Інтегрований розвиток міст допомагає сталому покращенню якості життя в Україні



Виклик: міста без орієнтирів для розвитку

Починаючи з 2014 року, український уряд запроваджує численні реформи, спрямовані на посилення децентралізації та місцевого самоврядування у країні. Реформи допомогли містам отримати більше повноважень та ресурсів – проте, якість їхніх послуг та інфраструктури часто не відповідають очікуванням громадян.

Серйозною проблемою є відсутність національних рамкових умов для розвитку міст, які могли б бути орієнтиром для міністерств та міських адміністрацій. Це стосується, наприклад, нормативної бази, зокрема, будівельних стандартів, які не відповідають європейському законодавству. Іншим прикладом є гендерні аспекти, оскільки жінки та чоловіки мають різні моделі поведінки та потреби.

Назва проєкту:	Інтегрований розвиток міст в Україні II
Замовники:	Федеральне міністерство економічного співробітництва та розвитку (BMZ), Державний секретаріат Швейцарії з економічних питань (SECO)
Виконавець:	Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH
Політичний партнер:	Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України
Територія діяльності:	Вінниця, Чернівці, Полтава, Львів, Житомир, Харків, Мелітополь, Миколаїв та Подільський район Києва
Тривалість:	2019–2025
Контактна особа:	Ерік Швайкхардт, erik.schweikhardt@giz.de

Також бракує ефективних програм підтримки та спільного бачення як результату діалогу між різними інституціями.

У 2016 році уряд України зобов'язався реалізувати принципи Лейпцизької Хартії. Лейпцизька Хартія була ухвалена у 2007 та оновлена у 2020 році – вона визначає принципи сталого розвитку міст в Європі. Хартія підтримує інтегрований розвиток міст з урахуванням соціальних, економічних та екологічних аспектів, а також підкреслює значення участі громадян та посилення місцевих громад. Метою є створення комфортних для життя, стійких та інклюзивних міст, які здатні впоратися з такими викликами, як зміни клімату та соціальна нерівність. Україна потребує підтримки для реалізації принципів Лейпцизької Хартії в усій країні.



Міське планування у Житомирі: міська влада, історики та архітектори спільно працюють над концепцією скверу на Замковій горі.

Наш підхід до вирішення проблеми: підтримка сталого розвитку міст

GIZ реалізує проєкт «Інтегрований розвиток міст в Україні II» і надає Україні підтримку у сталому покращенні умов життя в містах. Замовниками проєкту є Федеральне міністерство економічного співробітництва та розвитку (BMZ) та Державний секретаріат Швейцарії з економічних питань (SECO).

Інтегрований розвиток міст являє собою цілісний підхід до планування та облаштування міських просторів, який поєднує та узгоджує між собою різні сфери життя, до яких належать архітектура, транспорт, довкілля, економіка та соціальні питання. Спільно з представниками міст, громадянського суспільства, національних інституцій та міжнародними і місцевими експертами ми покращуємо умови для реалізації успішної інтегрованої політики розвитку міст в Україні.

Ми надаємо Міністерству розвитку громад, територій та інфраструктури України консультативну підтримку у розробці національної політики розвитку міст. Для підготовки вступу України до ЄС ми також надаємо уряду України підтримку з адаптації нормативних актів у сфері планування, будівництва та відбудови до стандартів ЄС.

Окрім цього, ми консулюємо українські громади у розробці інтегрованих концепцій розвитку міст, а також у питаннях відбудови та оновлення, сталої мобільності, кліматичної справедливості та захисту населення. Ми посилюємо рівень компетенції працівників міських адміністрацій за допомогою практичних тренінгів, присвячених таким темам, як міська мобільність та розміщення внутрішньо переміщених осіб. За допомогою міської освітньої мережі громади діляться власним досвідом, успішними рішеннями та залучаються до національного політичного процесу.



Місто майбутнього: інтегроване міське планування враховує соціальні, економічні та екологічні аспекти.

Наші результати: інтегровані концепції для українських міст

- Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України за нашої підтримки розробило п'ять законопроектів, положень та стратегій з питань інтегрованого міського планування, дигіталізації будівельних норм та безбар'єрності. Ці документи були надані відповідним державним установам для подальшої розробки національних рамкових норм з інтегрованого розвитку міст.
- Для Полтави, Чернівців, Вінниці, Житомиру, Львову та Подільського району Києва були розроблені інтегровані концепції розвитку. Також було підготовлено концепцію відбудови Мелітополя. На основі цих документів були створені плани сталої мобільності та моделі транспортного сполучення.
- У Полтаві, Чернівцях, Вінниці, Житомирі та Львові були реалізовані шість проєктів інтегрованого міського розвитку. Їх головними темами були міська мобільність та розміщення внутрішньо переміщених осіб.
- Було створено Бюро з відновлення міст – практична програма, головними напрямками якої є інструменти, плани та стратегії відбудови міст. Кожне місто-партнер має нагоду отримати консультації від експертів з певної теми.
- Спільно з Європейською економічною комісією Організації Об'єднаних Націй (ЄЕК ООН) ми надаємо консультативну підтримку з розробки пілотних проєктів для реалізації майстер-планів відбудови Харкова та Миколаєва, а також допомагаємо залучити для них міжнародне фінансування.
- Було розширено освітню мережу для обміну між різними містами з питань інтегрованого розвитку. Робочі групи проводять регулярні зустрічі з питань міської мобільності, відновлення критичної інфраструктури та інтеграції внутрішньо переміщених осіб.

«Завдання архітекторів та забудовників полягає у створенні простору для людей – для людей на протезах або у візках, для людей з вадами зору або з особливими потребами, для людей похилого віку, для матерів з дітьми, для усіх нас. Нікому не потрібні бар'єри. Ми всі повинні бачити, передусім, людину та намагатися полегшити життя людей.»



«Простір для всіх»

Олена Зеленська, Перша Леді України, під час презентації посібника з безбар'єрного дизайну для фахівців з міського планування, архітекторів та громад, 2023.

Видавець:
Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Головні офіси GIZ: Бонн та Ешборн

GIZ Україна
Інтегрований розвиток міст в Україні II
вул. Велика Житомирська 20, 3-й поверх
01001 Київ, Україна
Тел. +38 044 594 07 68
www.giz.de/ukraine-ua

Місце та рік публікації: Київ, 08/2024

Дизайн: Володимир Денисюк

Фото: стор. 1: © GIZ/Дірк Остермайер; стор. 2: © GIZ/Андрій Дідківський, © GIZ/Аліна Лугова

Текст: Йорн Леонхардт

GIZ несе відповідальність за зміст цієї публікації.

За дорученням Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку (BMZ)